

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 29. GRUDNIA R. 1797. W PIĄTEK.

Z Berlina 23 Grudnia.

Przybyli tu z Szwecyi Hrabiowie *Steenbock* i *Güllenstolpe* mieli audiencyą d. 19 u N. Krola, będąc prezentowani od Ministra *Finkenstein*, potym mieli audiencyą u Krolowej Jeymości.

PP. *Tickel* i *Bernau*, Deputowani stanu kupieckiego Miasta *Warszawy* mieli wczoray audiencyą u N. Pana a potym u Krolowej Jeymości i byli bardzo łaskawie przyjęci.

Przybył tu Xiążę *Bernburg* a Xże *Kurlandzki* do *Sagan* odjechał.

Z Paryża 9 Grudnia.

Ulica Chanterine, gdzie *Buonaparte* w małym domu swojej Małżonki mieszka, od czasu jego przybycia napełniona jest ludem cisnącym się dla oglądania tego Wodza.

Słychać, że *Gryzonowie* przyłączeni będą do *Rzplitey Cisalpińskiej* a *Cenewa* do *Francyi*. — Ob. *Gallois* jako Kommissarz dla zamiany niewolników do *Anglii* idący, zostawał już tam dawniey z Ob. *Chauvelin* i był w ścisłych związkach z nayspierwszemi członkami partyi opozycyjney, a szczegulniey *Margrabią Landsdown*. — Ob. *Gallois* żyje w wielkiej przyjaźni z *Dyrektorem François de Neufchateau*.

Okrety *Weneckie* przez *Francuzow* zabrane, miały dawniey nadane sobie nazwiska *Świętych*, *Buonaparte* odmienić iekazał nazywając iek od miaysc, gdzie bitwy naysnacznieysze zaszły i *Generałow*, ktorzy w nich poginęli, iako to: *Laharpe*,

Stengel, *Dubois*, *Mantua*, bitwa przy *Lodi*, przy *Rivoli* &c. &c. Każdego roku okrety te maia obchodzić pamiątkę albo bitwy, albo śmierci *Generała*, ktorogo przezwisko noszą.

Bywszy dowódzca *Szuanow Coeur de Lion* w departamencie *Manche* przyaresztowany został. — D. 20 11 w nocy w *Rouen* trzęsienie ziemi, lecz nieszkodliwe, uczuć się dało. — W porcie *Weneckim* budnią ieszcze teraz 2 liniowe okrety, ktore się nam dostaną. — *Woyska* nasze maia rozkaz zaięcia *Moguncyi*.

Nizeli *Buonaparte* odjechał z *Mediolanu*, mianował *OOb. Pocholles*, *Corbini* i *Rullieres* *Kommissarzami* do nowych departamentow *Corcyra*, *Jthaka* i morza *Egeyjskiego*.

Przybył tu deputowany *Bazyliiski Ochs* maiaący względem zamiany *Frickthal* traktować. — Wielu mniema, że przybyły tu *Tomasz Muir*, będzie użyty do rady względem wylądowania w iego oyczynie.

Słychać, że arestowani rojalisci i do *Temple* iako dawniey donieśliśmy, zaprowadzeni, byli w korespondencyi z *Hrabią Artezji*.

Z Paryża 11. Grudnia.

Wczoray obchodzona tu była uroczystość pokoju z nayswiększą okazałością. Liczne wystrzały z armat o 7 z rana uwiadomiły już o tym publiczność. O 10 wszystkie ulice, ktoremi *Buonaparte* do *Pałacu Luxemburg* miał przeieżdżać napełnione były ciekawemi obywatelami, a

dla utrzymania porządku rostawiono oddziały jazdy i piechoty. O w poł do 11. *Buonaparte* przejeżdżał tamtędy, słyszał pokłaskujących mu wszędzie, z skromnością jednak nie podobającą się gorliwym patriotom pałającym chęcią widzenia go, unikał widoku publiczności i nie wiele go osob spostrzegło.

Redaktor dzisiejszy zawiera następujący urzędowy opis audiencji publicznej w pałacu *Luxemburg*

Wczoraj zgromadziły się członki Dyrektoryatu w urzędowym ubiorze i sekretarz Generalny u O: *Reveilliere Lepeaux* jednego z Dyrektorów, tudzież ministrów, członki ciała prawodawczego &c. &c.

W południe wystrzał z armat w ogrodzie pałacu *Luxemburg* uwiadomił o rozpoczęciu się uroczystości. Poczem przy pięknej muzyce rozpoczęła się processya z pałacu do wielkiego dziedzińca. Processyą formowały wszystkie tutejsze władze konstytucyjne, narodowy instytut umiętności, sztab generalny &c. a na ostatku będący tu Ambassadorowie i Agenci zagraniczni, ministrowie Francuzcy i Dyrektoryat.

Na dziedzińcu pałacowym wystawiony był ołtarz oyczyny, na którym się znajdowały statui wolności i pokoju. Ołtarz był ozdobiony wielu trofeami armii Włoskiej, a cały amfiteatr, na którym Dyrektoryat siedział sztandarami różnych innych woysk naszych. Nad Ołtarzem i amfiteatrem był rozbity obszerny namiot. Dziedziniec i wszystkie przyległe ulice napelnione były ludem. — Prezydent Dyrektoryatu rozkazał odźwiernemu, ażeby uwiadomił ministra interessow zagranicznych, ministra wojny, Generałow *Buonaparte* i *Joubert* iako też i Szefa brygady *Andreossy*, krorzy zostali u O. *Reveilliere Lepeaux*, iż już na

miejsce ceremonii przybydź mogą.

Orkieftra grała symfonią, lecz nagle przerwana została przez najgłośniejsze okrzyki, niech żyje Rzplta! niech żyje *Buonaparte*!

Radośne okrzyki co raz mocniej słyszeć się dają. Wszyscy przytomni się cisną, *Buonaparte* się okazuje, antuzyazm się powiększa. Okrzyki z ust wszystkich wznoszą aż pod niebo imie oswobodziciela Włoch i sprawce pokoju na lądzie. *Buonaparte* wchodzi spokojnie i z skromnością w towarzystwie ministra interessow zagranicznych, ministra wojny i swego adiutanta.

Orkieftra zaczęła grać hymn do wolności. Całe zgromadzenie śpiewało jego wiersze. Wezwanie wolności i widok oswobodziciela Włoch wszystkich serca elektryzowały. Dyrektoryat i wszyscy przytomni zdjęli kapelusze i z odkrytymi głowami w ciągu całego hymnu zostali.

Gdy *Buonaparte* do Ołtarza oyczyny zbliżył się, był prezentowany Dyrektoryatowi od ministra interessow zagranicznych O. *Taleyrand Perigord*, który w następującej treści przemówił.

Obywatele Dyrektorowie!

Mam honor prezentować Dyrektoryatowi wyk: Ob. *Buonaparte* składającego ratyfikacją traktatu pokoju z Cesarzem zawartego, Przynosząc nam ten pewny zakład pokoju mimowolnie przywodzi nam na pamięć niezliczone cuda, których to wielkie zdarzenie jest wypadkiem, lecz niech się stanie zadosyc jego skromności; pokryję milczeniem w dniu dzisiejszym to wszystko, co czynić będzie honor dzieciom świata i sprawi zadziwienie potomności. Powiem co więcej, aby się stało zadosyc niecierpliwym jego życzeniom, że ta chwala, która całej Francyi tyle dodaje blasku

należy się rewolucyi. — Należy się ona równie i rządowi, który zrodziwszy się iak on z t y wielkiej przemiany, umiał poznać *G. Buonaparte* i całą w nim ufność położył. — Należy się i tym walecznym żołnierzom, których wolność zrobiła niezwykłymi bohaterami. — Należy się ona nakoniec wszystkim Francuzom, gdyż wątpić o tym nie można, że dla pozyskania ich przywiązania i szacunku, który cnotie zwykł towarzyszyć, czuł się być nymocnie obowiązanym zwyciężyć, a te odgłosy radości przez prawdziwych patriotów za każdym nowym zwycięstwem powtarzane i o uszy *Buonaparte* odbiatające się, zapewniały nam nowe jeszcze zwycięstwa. Tak więc w osobie *Buonaparte* byli zwycięzcami wszyscy Francuzi; tak więc chwala jego jest własnością wszystkich; nie masz przeto republikanina, ktoremu by się iey udział nie należał.

To prawda, że iemu samemu przyznać należy, ten rzut oka, który nic nie zostawia losowi; ową przezorność, która go czyniła panem przyszłości; owe potajemne natchnienia, które przez niespodziewane obroty wniwecz obracały narozsądniejsze układy nieprzyjaciela; owa sztuka w ożywianiu natychmiast odwagi nadwątloney, zachowując krew zimną w każdym takim zdarzeniu; owe przykłady największego męstwa, które nawet w znaczney odległości czasu po otrzymanym przez niego zwycięstwie, kazały nam się lękać jeszcze o iego życie; owa wielkość bohatyrka wcale nowa, ktorey nie raz dał dowody wstrzymując zapęd samego zwycięstwa, pod ten czas właśnie, kiedy mu zapewniło najpiękniejsze tryumfy. —

Wszystko to bez wątpienia należy się iemu; lecz trzeba razem przyznać, że to było jeszcze dziełem owego przywiązania nadzwyczajnego do oyczyzny i ludzkości; to to jest źródło zawsze otwarte, które zamiały być kiedy wyczerpanym przez piękne czyny, co raz większey nabywa pełności, z ktorego codzień czerpać może każdy, skarby cnoty, prawdziwey wielkości i wspaniałomyślności.

Należy uważać, a podobno nie bez zadziwienia, ile mnie to kosztuie usiłowań, wystawiać w obliczu waszym sławę *Buonaparte*; obrażać go to bynajmniej nie będzie. Lecz mamże przydać? obawiałem się nie bez przyczyny, ażeby z czasem osoba iego nie była powodem w nowo utworzoney Rzplitey do podeyrzliwej niespokojności, która zbyt jest czuła i trwożliwa na widok tego wszystkiego, co iey się zdaie choć w najmniejszym względzie ubliżać prawom równości; lecz za nadto pozwoliłem sobie w mowieniu: wielkość osobista, będąc daleka od zadania uszczerbku równości, najpiękniejszym iey tryumfem nazwać się może, i w dniu dzisiejszym Republikanie Francuzcy powinni się uważać daleko wyższemi. — I kiedy mówię o tym wszystkim co czyni, ażeby chwala iego nie raziła nikogo, o tym przywiązaniu do starożytney prostoty, która go różni, niepowściągnioney iego skłonności do nauk umysłowych, do czytania dzieł, w których sobie tyle smakuie, o owym wysokiego szacunku godnym *Ossyanie*, (*) który zdaie go się wprawiać w zachwycenie; kiedy każdemu jest wiadomo, w jakiey jest u niego pogardzie wszelki blask, zbytek i powierzchowna okazałość, te ulubione bostwa dusz po-

(*) Wiadomo jest, że *Buonaparte* z największym upodobaniem czytaie poezye *Ossiana*

spolitych; pewien jestem, że zamiast tego co byśmy się mieli obawiać jego pychy, trzeba nam może będzie odrywać go od słodyczy, które znajduje w samotności i naukach. — Francya cała będzie wolna; lecz on podobno nigdy kosztować nie będzie wolności owoców. Takie jest jego przeznaczenie. W tym momencie powołanie go nowy nieprzyjaciel, znany przez swoją nienawiść nieubłaganą ku Francuzom. Niech geniusz *Buonaparty* pośpieszy na ukaranie go za jego te zbrodnie, niechay nakoniec nada pokoy zgodny z chwałą Rzeczypospolitey tym samowładzcom morza, i niech się zemści za naród Francuzki. a światu przywróci spokojność. Teraz zaś upodobanie moje mowienia o tym wodzu, ustąpić powinno niecierpliwości powszechney słuchania jego.

Powszechne następuje milczenie, *Buonaparte*, na ktorego oczy wszystkich są zwrócone, składa w ręce Dyrektoryatu ratyfikacją Cesarza zawartego pokoju, i mowi:

Obywatele Dyrektorowie!

„Lud Francuzki] dla otrzymania swey wolności długo z potężnemi nieprzyjacióły walczyć musiał.

Religia, feudalność i rojalizm, kolejno od 20 wiekow Europą rządziły, lecz od zawartego pokoju możecie kłaść epokę rządów reprezentujących.

Potrąfiliście uorganizować wielki naród, ktorego przestrzeń obszerna nie ma innych granic, tylko ta, która mu sama położyła natura.

Więcey ieszcze dokazaliście.

Naypiękniejsze dwie części Europy wstawione niegdyś sztukami, kunsztami i umiejętnościami, obfite w wielkich ludzi, ktorych były kolebką, widzą teraz z ukontentowaniem wzrastającą nadzieję, że

zagrzebany geniusz wolności, powstaie teraz z grobow ich przodków.

Są to dwie podstawy, na ktorych dwa potężne narody stać będą.

Mam honor złożyć w ręce wasze Obywatele Dyrektorowie Traktat pokoju podpisany w *Campo Formido* i ratyfikowany od Cesarza.

Pokoy ten zatwierdza wolność, szczęśliwość i chwałę dla Rzplitey. „

Skoro *Buonaparte* zakończył, odgłos powszechny rozlegał się. Niech życie Rzplita! niech życie *Buonaparte*! niech życie Wodz wielkiej armii! odgłos ten kilkakrotnie z zapalem był powtarzany po wszystkich ulicach *Paryża*.

Ob. *Barras* Prezydent Dyrektoryatu odpowiedział Bohatyrowi. (Z obszerney jego mowy niektore myśli wyimujemy.)

Obywatelu Generale!

Natura oszczędna w swych tworach cudownych, rzadko kiedy wielkich ludzi wydaie na świat; z uprzecznością iednakże, szczególniejszym cudam, i utrzenkę wolności oznaczać pragnie. Rewolucya ludu Francuzkiego, nowa w historyi narodow. zrodziła dla nas geniusz nowy, aby się mieścił w historyi wielkich ludzi. Pierwszy obywatelu Generale zruceńś nasładownictwa iarżmo, i tymże ramieniem, ktorym pokonałeś nieprzyjaciół Rzplitey, oddaliłeś oraz starożytnych rywalow.

Wszystkie wieki, wszystkie Mocarstwa wystawiają nam wojownikow niosących postrach, za ktoremi śmierć i ucisk postępowały, chwała ich złana była łzami ludzkości; Ty zaś Generale myśłą *Sokratesa* nad twemi zastanawiałeś się za wojowaniami. Wszędzie ci zwycięstwo i wolność towarzyszyły; mądrością postępowania twego pojednałeś człowieka z wojną, a Włofkie narody nie upatrywały w armii Francuzkiej tylko przyjaciół

przybywających na ich oswobodzenie. Po 18 wiekach zemściłeś się za Francją nad fortuną Cezara. Przyniosł on na ziemię naszą podległość i zniszczenie. Ty zaś do dawney iego oyczyzny wolność i życie, a tym sposobem zgładzony został dług nienawiści Gallow przeciw dumnemu Rzymowi.

Wspaniały woiowniku! w dniu tym solennym, w którym zwycięzkie twe ręce przynoszą nam ratyfikacją pokoju, Dyrektoryat wyk: z większym ieszcze upodobaniem, wita ciebie iako uspokoiciela na ładzie. — Nadaremnie skromność twoja unika przyjęcia oświadczeń szacunku i wdzięczności narodowej. W kwitnącym wieku, w którym ambicya podsyci się zapalem młodości, poświęciłeś blask pewnych powodzeń uszczęśliwieniu oyczyzny. Zważyłeś interessa obu narodów i nychwałebniejszym pokojem zamieniłeś szcęk zwyciężkiego oręża na spoczynek groźny, i pokazałeś, że można przestać zwyciężać, nie przestając być wielkim.

Przebywszy szkopułę którą nie zawsze wiek dojrzały uniknąć potrafi, wzgardziłeś szczekaniem potwarcow i okrzykiem zgrai intrygantow, ambitnych, ciemnowidzących, i tych facyendarzow dla których stan pokoju jest nieznośnym, bo odkrywa nieczyste źródła ich bogactw. Ale pominiemy tych podłych nikczemnikow, niech się w swej bez silney trawii wściekłości; zwróemy raczey wzrok nasz do pocieszających przedmiotow; przebieżmy obszerne krainy Francyi, wzbogaconey przez ręce wspaniałych zwycięzcow. Obaczmy przemysł narodowy wrażliący, handel rozpostrzeniający się i otwierający kanały dostatkow. Odwiedzmy monumenta wiekopomne, ktoremi geniusz wolności oyczyznę wzbogacił; powtarzamy z upodobaniem, że iesli pokoy tworzący wszy-

tko, tyle szczęśliwości sprowadza dla ludu Francuzkiego, wszystko to armiom Rzplitey i umiarkowaniu narodowemu przypisać należy. Powtorzmy, iż podpisanie przez ciebie pokoju dopełniło sprawiedliwej ufności Dyrektoryatu w twoiey osobie. Pokoy przywodząc koniecznie wszystko do porządku, posadzi każdego podług zdastności na miejscu właściwym — a nadewszystko utwierdzi rząd republikańcki i zada cios śmiertelny zachwałości Anglii, do ktorey zawoiowania powołanym jesteś.

Ty Generale przewidziałeś potrzebę dnia pamiętnego 18 *Fructidor*. Waleczni twoi koledzy woieni wzywali go w adressach pełnych energii; a rząd już rozważał z mądrością; głosy patryotyczne Włokiey armii przyjęte były z radością od woysk *Sambry* i *Mozy*, a waleczny ich Generał przybiegł do rządu ofiarując mu życzenia walecznych swych braci. Ah! czemuż śmierć przeszkodziła mu słodkiego używania tryumfu wolności!

Czemuż geniusz Francyi, który tylokrotnie odwracał w potyczkach wymierzone przeciw niemu żelazo, nie ochronił od ciosu srogiego życia iego chwalebego i ukochanego od wszystkich Francuzow? Nieśmiertelny *Hoche*! Nadaremnie *Buonaparte* wraz z nami szuka ciebie przyjaciela swego. — Oyczyzna go utraciła. Coby to był za widok poruszający w narodzie, gdyby Dyrektoryat w dniu tym uroczystym, mógł przytulając do serca uspokoiciela *Europy*, uściłkać oraz i uspokoiciela *Vendée*!

Szczęśliwy pokoiu! stajes się więc gwarantem konstytucyi ludu Francuzkiego; Dyrektoryat będzie go umiał pielęgnować dla uszczęśliwienia oyczyzny. Waleczna Włoch armio! słyszeliśmy waszą przysięgę, wszystkie inne armie i

Francya cała powtórzyła ją, silny przez narodową głośno okazaną wolę, Dyrektoryat czuwać będzie nad ambycją, i potrafi ją uskromić; Nie dopuści aby w czymkolwiek konfitycya naruszoną była, ani się też da uwieść fałszywemu republikanizmowi, znając, iż miłość Rzpltey zasada się na ćwiczeniu się w cnotach i uszanowaniu praw.

Niech wieczną utracą nadzieję konspiratorowie podchlebiający sobie że iakowych zamieszkań doczekają się. Dyrektoryat jest jednomyślny i na wszystko ma oko. Niech wszystkie talenta i cnoty rząd powołujący ie do siebie otaczają, niech chluba narodowa na sławie i sprawiedliwości się wspiera. Niech wszystkie dystynkcyje przed tytułem chwalebnyim obywatela nikną.

Francuzi! takowy macie wystawić widok przed obrońcami oyczyzny, inney oni nadgrody nie wymagają za swoje prace i trudy. Przychodzi czas zdania im rachunku tey wolności, za którą mężnie walczyli. Niech ją znajdą w sercach i uftach naszych, w świątyniach, uftawach i festynach narodowych po całej przestrzeni kraiu, niech będą przymuszeni wyznać, że za wolnych ludzi zwycięztwa odnieśli. —

Uwieńcz piękne tve życie Obywatelu Generale zawoiowaniem Anglii. Serce twoie jest świątynią republikanckiey sławy. Twemu potężnemu Geniuszowi powierza Dyrektoryat ważne to przedsięwzięcie. Niech zwycięzcy *Po*, *Renu* i *Tybru* idą za tobą. Ocean wzywa was, abyscie pokonali tyrana iego. *Pompeiusz* nie sądził rzeczą siebie niegodną pokromienie morskich rozbojników. Ty wyższy nad niego, okuiesz w kaydany tego olbrzymiego Korsarza okrywającego morza; ukarż w *Londynie* długo bezkarne

obelgi. Niezliczona liczba czcicielow niepodległości oczekuje na ciebie. Jesteś oswobodzicielem wzywanyim ze łzami od znieważaney ludzkości. &c.

Po tych mowach Prezydent Dyrektoryatu dał pocałowanie braterskie G. *Buonaparte*, toż samo i inne członki Dyrektoryatu uczyniły. Wzruszeni mocno przytomni żalowali, że nie mogli go także uściskać. Z stąpiwszy z ołtarza zaprowadzony był od ministra J. zagranicznych na miejsce przeznaczone dla siebie. Po czym grano wyborną muzyke kompozycyi O. *Mehul*, wiersze O. *Chenier* przez starcow, bardow, młode dziewczęta i wojowników śpiewane były.

Minister woyny prezentował potym Dyrektoryatowi G. Dywizyi *Joubert* i Szefa brygady *Andreossi* mających zlecenie od G. *Buonaparte*, gdy odieżdżał od armii Włofkiey, oddać władzy W. sztandar poświęcony tey armii od ciała prawodawczego Cisalpińskiego, na znak wdzięczności narodowej, a na którym są napisy przypominające znaczniejszye iey czynności. — Z iedney strony: *Armii Włofkiey wdzięczna Oyczyzna*. Z drugiey imiona wszystkich bitw, ktore stoczyła i twieruż od niey zdobytych, między wielu napisami szczegolniey są następujące 150,000 niewolnika, — 170. sztandarow, — 5,500 armat fortecznych — 600 polowych — 5 ekwipażow mostowych — 9 liniowych okrętow od 64. armat — 12 fregat od 32. — 12 korwet — 18 galer — Zawieszenie broni z Krolem Sardynii — Konwencya z *Genuą* — Armistycium z X. Parmy — Armistycium z Krolem Neapolu — Armistycium z Papieżem, — Konwencya z W. X. Toskanii — Traktat pokoju w *Tolentino* z Papieżem — Preliminaria w *Leoben* — Konwencya w *Montebello* z Rzpltą *Genueńską* — Traktat pokoju z Ce-

sarzem w *Campo Formido* — Nadała wolność mieszkańcom *Bononii, Ferrary, Modeny, Massa — Carrara, Romanii, Lombardy, Mantui, Brescii, Bergamo, Crema*, części *Werony, Chiavenna, Bormio Waltelinom*, ludowi *Genui*, ludom Departamentów *Corcyre*, morza Egejskiego i *Itaku*.

Przesłała do *Paryża* najpiękniejsze dzieła *Michała Ange, Guzrchin, Titiana, Pawła Veronese, Correge, Albaniego, Carraches, Raphaela, Leonarda de Vinci &c.*

Widok tej chorągwi nowym antyzyzmem przejął przytomnych. — Nastąpiły potem mowy ministra wojny, *Gen. Foubert* i odpowiedź Prezydenta Dyrektoryatu (które w treści w następującym numerze wyraziemy.)

Po tych mowach Prezydent i członki Dyrektoryatu dali pacałowanie braterskie *G. Foubert* i Szefowi brygady *Andreossi* i ci potem zasiedli na przeciw *G. Buonaparte*.

Muzyka grała *Chant du départ*, a gdy zgromadzenie pieśń tę śpiewało z zapalem, okazywany był Dyrektoryatowi sztandar grenadierów konnych i pieszych składających gwardyą jego narodową. — Poczym Dyrektoryat powrócił do pałacu.

Przytomni odchodząc pozdrawiali *G. Buonaparte* przez okrzyki, ktoremi go przyjmowali gdy przychodził. Pozdrawiano także sztandar armii Włoskiej, oficer wyższej rangi nioś go z uszanowaniem i zawiesił przy odgłosie muzyki wojennej na suficie sali sessyi Dyrektoryatu.

Na obiad potem przez Dyrektoryat dany zaproszeni byli, *GG. Buonaparte, Berthier, Foubert, Murat, Championet, Hedonville, Desaix* i *Lemoine*, Vice-Admirałowie *Rosili* i *Lacrosse*, Prezydenci władz konstytucyjnych, ministrowie zagraniczni &c. Przy obiedzie spełniano

następujące toasty: „Ludu Francuzkiego wolności — Rzpltey — zwycięztwa — pokoiu — konstytucyi roku 3. — Ciąsa prawodawczego i Dyrektoryatu, oby te najszybsze władze były połączone w naszych życzeniach, iak są w stałej miłości ku Rzpltey — Urzędow republikanckich — armiow zwycięzkich — Generałow ktorzy im do zwycięztwa przewodniczyli — pamiątki 20 Czerwca, 14. Lipca, 10 Sierpnia, 9 Thermidor, 13 Vendemiaire i 18 Fructidor — Obywatelów, ktorzy mężnie za wolność walczyli — cnot domowych — przywiązania bez interessowanego do oyczyzny — ustaw moralnych politycznych — aliantow i przyjaciol Rzpltey — rozszerzania się nauk i kunsztow — rolnictwa i handlu — ostatni istsy toast był wolności na morzu, oby iak najszybciej armie republikanckie uwolnić go mogły z pod iarżma uciemiężającego — Za każdym toastem 3 wystrzały z armaty, a za ostatnim powszechny wystrzał z artyleryi dał się słyszeć, za każdym także orkiestra grała pieśń stosowną. — Uroczystość ta ukończyła się balem danym, od Dyrektoryatu w domu ministra *J. W.* wszystko zaś ukończyło się w największym porządku wśród patryotyzmu i powszechney wesołości.

Z Londynu 1 Grud: (z Gaz: Dwoch Mości

Projekt inwazyi zagrażający bogactwom naszym possessyom w *Bengalu* popierany jest od rządu Francuzkiego, co nas tym bardziej trwożyć powinno. Gdy *Descorches* przestał być *Ambassadorem* w *Konstantynopolu*, głoszone powszechnie, iż pojechał do *Persyi* z 4. do 500 oficerami Francuzkiemi. Rozumiano w początku, iż się tam udał dla popierania *Uzurpatora* tronu *Persyi* lecz pierwsze wiadomości o wkroczeniu *Zemaun-Shah* do *Indostanu* doniosłszy, iż się przy nim znaj-

dował Francuz, bywszy Ambassador Konwencyi w *Konstantynopolu*, przypomniano sobie wyjazd z tamtąd *Descorcha* i rzeczą jest prawie niezawodną, że on krwawą jego wyprawą kieruje. Podług listów z *Calcutta* pisanych d. 7. Lutego, w wielkiej tam zostawano obawie z powodu sukcesow tegoż *Zemauna Shah*, który w ow czas podbił już a raczej spuścizną całą połnoc *Indoostanu* i zagrażał kraiovi *Benares* graniczącemu z *Bengalem*. I tak, w czasie, kiedy Generał nasz *Braithwate* z *Madras* wyruszył na wyprawę przeciw *Manilli*, własne nasze possessye zagrożone były od strony, z ktorey bynajmniej się tego nie spodziewano, i jeżeli *Descorches*, czynnościami *Zemauna-Shah* kieruje, mając przy sobie liczbę powyższą officerow Francuzkich, nie będziemy mogli być pewni przewagi wojsk naszych nad Azyatyckimi. W rzeczy samey 96 tysięcy jazdy Azyatyckiej prowadzoney od officerow Francuzkich a może wspartej od *Nababa* w *Lucknow* i od *Tippo Suttana*, ktorego zamiary względem nas bardzo są podeyrzane, mogłoby potędze i panowaniu naszemu w Indyach straszny cios zadać. Rzeczą bardzo zastanawiającą, jest to: iż dotychczas wiedzieć dokładnie nie można, kto jest ten *Zemaun-Shah*? z jakiego kraju pochodzi? Czy jest jednym z szefow, który po podzieleniu Persyi z *Kandahar* wyszedł? lub też czy jest jednym z naczelnikow niepodległej Tartaryi i z *Samarkandy*, wyprawę swą rozpoczął? Zważając na stan armii jego, składającej się z jazdy i puścizny okrutnie bez względu na płeć i wiek, wypadłoby wnosić, że pochodzi z Tartaryi. Z *Semlina* 7. Grudnia. (z gaz: *Brüßk*.)

Dziś o 10 godzinie odebraliśmy wiadomość przez umyślnie wysłanego posłańca od *Baszy Belgradu*, że zbuntowani mieszkańcy wyższego *Belgradu* pod komendą *Hassan-Agi* marszerują, i już do

Prosorowcow przybyli. Postrach w *Belgradzie* jest powszechny, kto tylko ma co do ratowania, ucieka w kraj CesarSKI. Gdy z tąd niedawno znaczne towary w kraj Turecki wysłano, kupcy więc przestali sztafety dla ich cofnienia. — Uciekający z *Belgradu*, musieliby byli znaczną część swojej własności podać w niebezpieczeństwo, gdyby komendant tu tejszy, dla ich transportowania nie wysłał był 10 wielkich statkow. *Basza Belgradu* mający mało wiadomości wojennych, nie może się nakłonić do wyjścia w pole przeciw zbuntowanym, bojąc się ażeby bitwy nie przegrał, a potem przez to nie był w stanie bronięcia fortecy. — Bojaźń mieszkańców *Belgradu* pomnożona jest jeszcze wiadomością, że sławny także *Basmann Cioglu* z znacznym wojskiem ku *Belgradowi* ciągnie, w stałym przedsięwzięciu szturmowania tej twierdzy. Ten ostatni wszystkich *Baszow* zachodzących mu drogę, a szczególniej dawnego *Belgradzkiego*, już po drugi raz zupełnie poraził. W ciągu marszu wojska jego znacznie się pomnaża, i malkontenci Tureccy, ktorzy w *Bośni* ma być wielu, kupami do niego zbiegają się. — Zapewnienie, że *Alin Basza* z *Konstantynopola* z armią od 40,000 marszeruje dla pokromienia buntownikow, nie jest dostatecznym dla wstrzymania uciekających z *Belgradu* i umniejszenia bojaźni. Najznaczniejsze familie, kupcy, Grecki Konsul i wielu Turkow na granicach *Banatu* oczekują wypadku tych strasznych zdarzeń. Prętkie przybycie rebellizantow ktorzy jako słysząc w 3 oddziałach przez *Prosorowce*, *Borecz* i *Semendria* zbliżać się mają, tym większe podziwienie sprawia, że marsz podobny aż do ostatniego momentu nie mógł być utajony. Wielu oskarża *Baszę Belgradu*, że on może potajemnie jest z nimi w porozumieniu, co w krotce się wyjaśni.

GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 29. GRUDNIA 1797 R. W PIĄTEK.

Z Wiednia. 21. Grudnia

Towarzystwo tutejsze muzyki przez wzgląd na wielkie zasługi sławnego *Josefa Haydna* wysłało do niego deputacyą z zaproszeniem go do siebie i nominacyą za członka tegoż towarzystwa, a dla okazania dowodu iak talenta w tym gatunku poważa, nie żąd ło od niego opłaty która się w takowym razie czynić zwykła. D. 11 t. m. znajdował się pierwszy raz na zgromadzeniu wszystkich członków towarzystwa. Niektorzy z starszych a wielu z młodszych wysli naprzeciw niemu, a gdy wszedł do Sali przywitany był wśrrod oklaskow i okrzykow *uivat*. Znany kompozytor muzyki *P. Wranitzki* miał do niego mowe i iednomyślnie najstarszym do żywotnim assessorem obrany został. — Zawsze to chwałę czynić będzie towarzystwu, że oycy i reformatoru szlachetniejszey muzyki, w sposobie tak pięknym, i dotychczas w tym instytucie nie używanym uczciła i przez to zapewniła sobie poklaski osob szanujących prawdziwy geniusz i uważających w *Haydenie* wielkiego w swoim talencie męża.

Z Paryża 21. Grudnia.

D. 9. t. m. Dyrektoryat ogłosił następujący bardzo ważny wyrok. — Dyrektoryat Wyk: zważając, iż traktat z Cesarzem zawarty, wymaga nowej dyslokacyi woysk *Rzplitey*, stanowi co następuje.

1.) Gen: *Berthier* szef sztabu armii *Włoskiej*, nominowany jest Generałem en

Chef teyże armii. Zarządzać i kierować będzie szczegulniey czynnościami wynikającymi z Traktatu w *Campo-Formido* zawartego, i mającemi nastąpić ewakuacyami. Dywizye woyskowe wewnętrzne zostające dawniey pod kommandą Generała en *Chef* armii *Włoskiej*, przestaią bydź częścią tey armii.

2.) Armia *Niemiec* podzielona będzie na dwa woyska. Jedno nazywać się będzie woyskiem *Renu*, drugie woyskiem *Moguncyi*.

3.) Woysko *Renu* składać się będzie z części armii *Niemiec* stojącej w departamentach *Mont-terrible*, wyższego *Renu*, niższego *Renu*, i w stanowiskach w przeciw na prawym brzegu *Renu* leżących. Generał *Augereau* nominowany jest Generałem en *Chef* tego woyska.

4.) Woysko *Moguncyi* składać się ma z reszty armii *Niemiec* stojącej w krajach zawoiowanych na lewym i prawym brzegu *Renu*. Gen: *Hatry* nominowany jest Gen: en *Chef* tego woyska. Zaleconym mu jest szczegulniey, kierować woyskowemi operacyami ściągającymi się do zajęcia *Moguncyi* i do uskutecznienia traktatu w *Campo formido*.

5.) Korpus woyska znajdujący się w krajach *Rzplitey Batawow*, zostanie pod rządem mającego nad nim kommande Generała dywizyi.

6.) Gen: *Buonaparte* obeymie kommande armii *Angielskiej*, iak tylko dys-

plomatyczne poselstwo jego w przyprawadzeniu do skutku traktatu w *Campoformido* będzie ukończone. Tymczasem Gen: *Desaix* obeymie nad nią kommandę stosownie do wyroku 4. *Brumaire*.

7.) Wyrok niniejszy ma być wydrukowany w dzienniku praw a Ministrowi woyny exekucya onego poleca się.

(Podpis) P. *Barras* Prezydent.

Lagarde Sekr: generalny.

Na dziedzińcu Pałacu *Luxemburg* w czasie wczorayszey audiencyi wystawionych było 61 sztandarow. — Znaydowało się tam blisko 8000 osob. — *Buonaparte* miał na sobie mundur Generała en *Chef*.

Gdy wodz ten przed kilku dniami do *Paryża* przybył, kazał się zawieść przez fiakra do Dyrektoryatu, żołnierz stojący na warcie, żądał widzieć bilet bez ktorego wjawszy w dni publiczney audiencyi, nikt nie jest wpuszczany, że zaś *Buonaparte* okazać go nie mógł, wpuścić go więc nie chciał. Skromnie i z naywiększą łagodnością powiedział mu rycerz: „Kolego puść *Buonaparte*. „ Ledwo żołnierz to słowo usłyszał, prezentował broń natychmiast i wykrzyknął, „ Niech żyć *Buonaparte* i w szrod takowych okrzykow przechodząc przez sale, gdzie stały warty, wszedł do tey, gdzie Dyrektoryat był zgromadzony. — Regiment stojący na ulicy gdzie *Buonaparte* mieszkał, chciał mu dać wartę honorową, lecz iey nia przyjął, mówiąc, że tu jest tylko Obywatelem nie Generałem. — Na żadnym teatrze, ani mieyscu publicznym nie pokazał się, dla nie ściagnienia na siebie uwagi publiczności, i dla tego ani opery ani balu w *Odeon* nie było. — Postępowanie iego skromne wszystkich osob pozyskało mu serca. — Wczoraysza illuminacya dla zaszcze-go deszczu nie udała się. —

G. Buonaparte przejeżdżając przez

Turyń nie prezentował się u dworu. — W ogrodzie domu w którym mieszka znajduje się mały most drewniany, który małżonka iego przed 2 laty postawić kazała, i ten mostem *Lodi* jest teraz nazwany. — Słychać, że z tąd d. 16 do *Rastadt* pojedzie. — Wczoray odwiedził dom inwalidow, gdzie był przyjęty od młodych i starych fanionych wojownikow z naywiększym antuzyazem. *Sieyes* Prezydent teraz Rady 500 odwiedził go, lecz go nie zastał, co dało powód, że *Buonaparte* pisał do niego bilet z przeproszeniem.

Z powodu uroczystości pokoju na teatrach *gratis* komedye grane były. — Z wyspy *S. Domingo* przybyli tu 3. deputowani, 1. biały, 1. murzyn i 1. oliwkowaty: z Ministrem marynarki kilka iuż odprawili konferencyi. — *Santhonax* będący ieszcze w *Corunna* jest od nich oskarżony. — Gen: *Clarke* który tu niedawno z *Włoch* przybył, nie ma tak wiele znaczenia jak przedtym, z przyczyny dawnych związkow z *Carnotem*. Na uroczystość pokoju zaproszony nie był, równie jak *Ger: Moreau* mieszkający na przedmieściu *Charlot* i *G. Kellermann*.

Cadix i znowu od flotty Angielskiej 200 wanny okrętow składającej się olokowały. — Na jedney z wysp zabranych *Wojtom* ma być założona drukarnia, i go młodych Grekow darmo w naukach będzie doskonałonych. — Kommissarze *Batow* *OOB: Marselin* i *Voss van Steenwyck*, z powodu negocyacji w *Lille* do *Paryża* przysłani, powracają teraz do *Hagi*. — *Chenier* napisał nowy hymn dla armii Angielskiej. — Dzienniki tuteysze piszą, że *Xiąże Modeny* chce Cesarzowi odstąpić *Bryzgowii*, za znaczną pensją roczną.

Dyrektoryat nie obawił ieszcze swoich myśli względem pokoju z *Portugalią*

Minister tego dworu *Aranjo* dawniej bardzo potajemnie żyjący, teraz się wszędzie okazuje, od czasu jak ratyfikacją pokoju z *Lizbony* odebrał, lubo nie jest jeszcze od władzy wyk. przyjęta. Wielu mniema, że Brazylia na kompensacye przeznaczona zostanie, kommissya przeznaczona do ułożenia projektu w jakim sposobie 1000 milionow między obrońców oyczynny podzielone bydź mają prace swoją ma przyspieszyć. — Pogłoski o zamieszaniach w *Turyinie* nie potwierdziły się.

Minister marynarki podał do wiadomości publiczney opis przeszło 30 zdobyczy, na Anglikach przez naszych kaprow zylkanych.

Od przyłączenia Niderlandow Austryackich Francya zawiera 30,000 mil kwadratowych co czyni 800tą część kuli ziemney, 240 łądu a więcey jak 12tą Europy zawierającej 356,000 mil kwadratowych. Ludność Francyi na łądzie po przyłączeniu Niderlandow wynosi blisko 32 milionow.

Wczoray widziano przez cały dzień świetną gwiazdę nad pałacem Dyrektoryatu ktora najwyższy ogień rzuciła: Niezmierna liczba ciekawych zgromadziła się na placu *Odeon* dla iey uważania nazwano ją gwiazdą pokoju. Nasi przodkowie Niemieszkaliby robić z tego szczęśliwych wnioskow, lecz Francuzi teraznieysi nad to są oświeceni i wiedzą, że szczęście ich zależy od odwagi woyska i mądrości praw.

Wszystkie wyborne dzieła kunsztow i inne z *Włoch* a mianowicie z *Rzymu* do *Marsylii* przetransportowane, są już w drodze z tego portu do *Paryża*.

Z *Londynu* od 8. do 21 Grudnia.

Ambassador Portugalski *Margrabia Pombeira* ktory tu sobie na rok cały pomieszkanie niał, niespodziewanie wraz z swoją małżonką z tąd wyjechał. Przybył

tu dla traktowania oddzielnego pokoju między Hiszpanią i Portugalią, lecz traktat w *Campo Formido* odmienił politykę dworow *Madryckiego* i *Lizbońskiego*. Portugalia nowemi okolicznościami powodowana i zagrożona od Francyi, ratyfikowała traktat z nią zawarty i w zaręczenie swojej rzetelności przesłała do *Paryża* brylantow za półczwarta miliona *Crusadow* (15,400,000 zł: polskich) — Teraz zapewne więcey będzie musiała zapłacić, niż się z obowiązała dawniej. — Depesze z *Lizbony* ściągające się do takich odmian d. 6 t. m. od Lorda *Grenville* Krolowi czytane były.

Tuteysze dzienniki zapewniają, że woyska nasze odebrały rozkaz do powrotu z Portugalii. Mieszkańcy i rząd tego kraju, nie chcą mu dostawiać żywności. Do *Lizbony* ściąga się większa część armii Portugalczykow. Pierwsi Ministrowie tego kraju *Mello* i *Pinto* oddalają się, a Francuzki Kommissarz w *Lizbonie* Ob: *Matthieu* czuwa nad uzupełnieniem traktatu pokoju z Francją.

Dla powinszowania Krolowi Pruskiemu wstąpienia na tron, Lord *Malmesbury* od naszego dworu jest przeznaczony, idzie tylko oto, czyli słabe zdrowie pozwoli mu podjąć się tego poselstwa.

Wszystkie woyska Angielskie odebrały rozkaz być w pogotowiu do marszu.

Flotta strzegąca kanału, morza północnego i Irlandyi składa się z 54 linioowych okrętow, 6. od 50 armat, 70 fregat i wielkiej liczby mniejszych uzbrojonych statkow.

Southwark i wiele innych parafii, publicznie się już sprzeciwiają wprowadzeniu tax nowych podwyższonych.

We wtorek klub *Whig* zwany, odprawił sessyą publiczną pod prezydencją *P. Fox*. Jedną z zasad tego towarzystwa

jest, nie być w nieszczęściu nieczynnym, lub upadać w odwadze, w szczęściu zaś trzymać się przyjętych prawideł. Jakożkolwiek zda się mowił P. Fox, że przeciwnie postępuje, tym iednak usprawiedliwić mogę, oddalenie się moje z Parlamentu, że przez przytomność w nim dobro publiczne nic zyskać nie może. — Nowe tacy uważać należy jako rekwizycyę. Cały terażniejszy systemat Ministrow zupełnie się pokoiowi sprzeciwia, i dopoki naród cierpieć będzie takowy systemat, wszelkie usiłowania partyi oppozycyney próżne będą. Zostawiam iednak tym, którzy mnie swoim Pełnomocnictwem zaszczytli udecydowanie, czyli stosując się do moich obowiązków, mam znowu w Parlamencie zasiąść.

P. Sheridan w ostrey mowie utrzymywał, że Ministrowie przez swe postępowanie na karę zasłużyli, gdyż są przyczyną ruiny kraju i spóźnionego pokoju. — Znajdowali się na tym zgromadzeniu Xiążę Norfolk, Lordowie Holland, Landerdale, Thanet, Gener: Tarleton, Tierney &c. &c.

Kapitan iednego Angielskiego okrętu napotkał się z fregatą Francuską, na ktorey się znajdowały skazane d. 4. Września osoby na deportacyę, i donosił, że Barthelemi umarł.

Z Hagi 12 Grudnia.

Wczoray Prezydent Ob: Blouw nagle w konwencyi zachorował, tak iż go do domu zanieść musiano, miejsce jego dawniejszy Prezydent Ob. Lengen zastępuje. Ten obszernie mowił o spisku przeciw i. części członków rządu i konwencyi, o czym już od dni 8. pogłoski się rozchodzą, a który ma dążyć do przyprowadzenia tu rzeczy, do stopnia z iakiego w Paryżu odmiany d. 4. Września nastąpiły. Ta mowa do druku jest podana. Obszer-

nieysze szczeguły tey konspiracyi, czyli planu rewolucyinego są wyrażone w dzienniku pod tytułem *polityczna błyskawicza*, z Mediolanu 4. Grudnia.

Jeszcze przed odjazdem z tąd Gen: Buonaparte przybył tu Ob. Cazalli Pełnomocnik z Cefalonii, przyjęty został w naygrzeczniejszym sposobie, i otrzymał obietnice wprowadzenia do wyspy drukarni, edukacyi 30 młodych Greków, i ustanowienia pakiebotu mającego regularnie co 10 dni płynąć z Korfu do Ottranto w Neapolitańskim.

Już rozpoczęte zostały roboty nad ufortyfikowaniem ieszcze ogromniejszym Mantui rownie iako ułatwieniem spławu na Mincio. — Twierdze także przedmieścia S. Jerzego będą ukończone, a w Bel-fiore żkąd Francuzi Mantue bombardowali Citadella ma bydź wystawiona.

Teraz stoi 1600 Francuzow i 800. Cisalpinow w okolicy Placencyi.

Z Genui 6. Grudnia.

Wczoray Ob. Porro Minister Rzepli: Cisalpińskiej miał pierwszą audiencyę u naszego tymczasowego rządu, co się z wielką wspaniałością stało.

Ze wszystkich stron naszey Rzplitey odbiera y wiadomość, że nowa konstytucya iednomyślnie przyjęta została.

Z Bononii 5 Grudnia.

Lubo Papież uznał Rzplite Cisalpińską, Dyrektoryat iey iednak nie przestaie posyłać woyska i artylleryi ku Rimini. Onegday znowu kilka oddziałów woysk Francuzkich, Cisalpińskich i cudzoziemskich w te strony pociągnęło. Dyrektoryat słyhać, że żąda od dworu Rzymkiego zapłaty wielu millionow, ktore winien w 3 legacyach przyłączonych do Rzplitey Cisalpińskiej, i postanowił zagarnąć Xięstwo Urbino i zatrzymać go aż do zaspokoienia długu.

Z Wenecyi 6 Grudnia.

Francuzi czynią przygotowania do opuszczenia naszego miasta, onegdaj 3000 ich wyszło, dziś szpitale mają być transportowane. — Nasz arsenał dawniej tak wspaniały, leśt teraz zupełnie wypróżniony, wszystko z niego zabranym lub przedanym zostało.

Z Mediolanu 7. Grudnia.

Rzplita Cisalpińska będzie podzielona na 7. dywizyi wojennych i 3. dyrekcye artylleryi i indzynierow. Jeden tylko będzie arsenał, jedna ludwisarnia, ta będzie w mieście *Crema*, fabryka broni w *Brescia* szkoła artylleryi i indzynierow będzie, w *Modenie*, a plac ćwiczenia się artylleryi także w *Crema*.

Z *Turyngu* donoszą, że zamiana ratyfikacyow traktatu zaczepnego i odpor nego z Francją nastąpiła w *Paryżu* d. 23 zeszł. m. między Hr: *Balbo* Ministrem Sardyńskim i Ob: *Taleyrand Perigord*.

Nie wątpiemy wcale, że deputowani Gryzonow wysłani do G. *Buonaparte* nic nie sprawią, i *Waltelin* niezmiennie jest do naszey Rzeplitey wcielony. — *Seyn* Gryzonow w *Coire* rozszedł się, wyznaczwszy wprzedy kommissją z 10 osob dla uskutecznienia swych urzędzeń.

Dnia 7. Grudnia.

Cisalpini rozpoczęli już nieprzyjacielskie czynności z Rzymianami. Przy zamku *Leon* o kilka mil od *Rimini* przyszło do potyczki którą pierwsi przegrali lubo mieli 2 armatki z sobą, jeden z ich G. Adiantantow raniony miał bydz, oczekujemy z niecierpliwością opisu szczegółow tej akcyi.

Z Strazburga 9. Grudnia.

Trzy Francuzkie półbrigady mają wkrotce wniysz do *Moguncyi*. — Wiadomość, że nasze woyska zajmą *Erguel* i *Münsterthal* jako części dawnego Biskup-

stwa *Bazylińskiego*, i te przyłączone będą do Departamentu *Mont terrible*, zdaie się żadney wątpliwości nie podpadać.

Z Koblenz 10. Grudnia.

Wiadomość, że Francuzi do *Ehrenbreitsstein* wniyda potwierdza się. Cesar ski Gubernator *Baron Sechtern* zdał iaz kommande Pułkownikowi *Trewirskiemu Feber*. Ten iednak ma się wzbraniać wpuścić Francuzow bez wyraźnego rozkazu swego Xiążęcia. Niekterzy mówią, że Francuzi wspólnie z 700 *Trewirczykami* w tej fortecy stać będą, inni zaś, że zburzona zostanie. Zamek ściśle od Francuzow jest opasany.

Z Carlsruhe 10 Grudnia.

Gen: *Meersfeld* urządziwszy cofanie się woysk Cesarzkich, wczoray tędy do *Wiednia* przeieżdżał. Ma być teraz we *Włoszech* użyty.

Posel Rossyiński w *Munich* *P. Bühler* pojedzie do *Frankfortu* na miejsce *Barona Stackelberg*, a ten przy innym dworze *Rzeszy* użytym zostanie.

Czas powrotu Gen: *Buonaparte* wcale nam niewiadomy. Sekretarz także generalny *Rosenstiel* ieszcze do *Rasładt* nie przybył. — Ministrowie Francuzcy *Treilharđ* i *Bonnier*, gdy odwiedzali Hrabiego *Metternich*, ubrani byli w niebieskie fraki, kamizelki ponsowe, trzewiki związane wstążkami i okrągłe kapelusze.

Z Moguncyi 11. Grudnia.

Wczoray był tu G. *Lefevre* z 2 adiutantami; zabawiwszy pare godzin przez *Oppenheim* do *Offenburg* odiechał. — Cesarscy wszystko co do nich należy z największym pośpiechem dniem i nocą wywożą. — Konie Elektora *Mogunckiego* i inne jego rzeczy mają bydz także z tąd wprowadzone.

Z Frankfortu 12 Grudnia.

Z Ulm Cesarscy artylleryą swoją wy-

prowadzają, toż samo i szpitale w *Norymberdze* będące. — Kray Badeński dla transportu *Austryackiej* artyleryi i ammuni-cyi 450 czterokonných wozow dostawić musiał.

Fryol Wenecki w tenczas dopiero u-stąpiony będzie *Austryakom* przez *Francuzow*, gdy tajne artykuły pokoju usk-tecznione zostaną.

Z *Manheimu* 14 Grudnia.

Onegdaj wieczorem *Francuzkie* wo-yfka weszły do *Oggersheim* a wczoray ra-no do *Franckenthal*. Tegoż dnia 1. kom-pania do *Worms* weszła.

Stosownie do listow z *Bourg libre* Ob: *Maingaud* pojechał do bywszego Bi-śkupstwa *Bazylijskiego* dla organizowania go na sposob *Francuzki* i wcielenia do *Rzplitey*.

Z *Frankfortu* 14 Grudnia.

Od kilku dni była pogłoska, że *Francuzi* w nocy z 10. na 11. t. m. do *Moguncyi* weszli, lecz to się nie potwierdzi-ło. Pewną jest jednak rzeczą, że w *Campo Formido* zostało ułożonym, iż *Francu-zi* zajmą *Moguncyą* i *Ehrenbreitstein*. Rozumiemy że to jutro nastąpi. 15,000 *Francuzow* opasało ze wszystkich stron *Moguncyą*, gdzie ledwie 3,000. wo-yfka *Rzeszy* znajduje się. Bronić się więc nie mogą. *Moguncya* ma być przeznaczona na stolice Departamentu *Donnersberg*. —

Z *Rastadt* 12 Grudnia.

Po odprawioney wczoray wieczor nadzwyczajney sessyi *Deputacyi* *Rzeszy* ściągającej się do zamiarow *Francuzkich* zajęcia *Moguncyi*, będący tu *Posłowie* po wysyłali sztafety do swoich dworow. — Dzisiaj znowu jest sessya. Wiadomość, że *Ministrowie* *Francuzcy* żądali formalnie odstąpienia *Ehrenbreitsteinu* i *Moguncyi* jest zawczesna, gdyż się nawet jeszcze nie-legitymowali. Nie wątpimy jednak, że

do tego przyjdzie, i trzeba będzie pozwo-lić, gdyż sama *Rzesza* nie jest w stanie bronięcia się *Francuzom*, lubo oświadcze-nie *Cesarskie* względem cofania się wo-yfka zawiera, że gdyby konieczna potrze-ba tego wymagała, *Kontingens* swoy zo-stawi aż do pożądanego czasu, w którym pokoy między świętym *Rzymskim* Pań-stwem i *Rzplitą* *Francuzką* ułożony zo- stanie. — Ten *Kontingens* stać ma teraz w *Bawaryi* w tyle rzeki *Lech*. — *Buona-parte* dopiero za 10 dni tu powroci dla ułożenia tego, co *Francyi* ma być od-stąpione. *Indemnizacya* *Xiążąt* *Rzeszy* będzie od innych *Posłow* negocjowana.

Dnia 15 Grudnia.

Deputacya *Rzeszy* przesłała *Seymo-wi* w *Ratyzbonie* podaną sobie *Note* przez *Hrabiego* *Lehrbach* względem cofania się wo-yfk *Cesarzkich*. — Miała także *Depu-tacya* przyjąć opis niebezpieczeństwa w którym się teraz *Moguncya* znajduje.

Hrabia *Goerz* pierwszy *Minister* *Krola* *JMci* *Pruckiego* do *Carlsruhe* przybył. — *Sekretarz* legacyi *Francuzkiej* Ob. *Rosenstiel* konsul dawny w *Elblągu* wczoray tu przyjechał, jako też niektórzy *Ministrowie* różnych stanow *Rzeszy* na kongres przysłani.

Dnia 14 Grudnia.

Legitymacya między *Ministrem* *Cesar-ckim* i *Pełnomocnikami* *Francuzkimi* wczoray wieczorem nastąpiła. Ci ostatni z *Sekretarzem* legacyi Ob. *Rosenstiel*, udali się do *Hrab: Metternich* i tam oddano sobie wzajemnie zweryfikowane kopie pełno-mocnictw.

Legitymacya między *deputacyą* *Rze-szy* i *ministrami* *Francuzkimi* wkrótce także nastąpi. — *Zbliżenie* się *Francuzow* do *Moguncyi* i *Ehrenbreitsteinu* nadzw-yčajne tu wrażenie sprawiło, gdyż się tego wcale niespodziewano, oczekując

skutkow z órzodkow i reprezentacyi względem tego zrobionych. Deputacya Rzeszy prosiła ministra Cesarzkiego, żeby pisał do szefa woysk Rzeszy, iżby te fortece od opanowania nagłego zabezpieczył. — Od dnia 11. nie było żadnych sessyi deputacyi Rzeszy, lecz jutro się znowu rozpoczyna.

Dnia 15. Grudnia.

Baron *Jakobi* drugi minister Pełnomocny Prutki dziś przyjechał. Hrabia *Goerz* jutro z resztą kancelaryi z *Carlsruhe* przybędzie. Legacya Francuzka posłała dziś Ob: *Rosenstiel* do Margr: *Badenkiego* z podziękowaniem za wszystkie grzeczności. — Dziś była sessya deputacyi Rzeszy. Mowiono o zamianie pełnomocnitw z ministrami Francuzkimi, co jeszcze mimo starań ministra Dyrektoryalnego nie nastąpiło.

Dnia 16. Grudnia.

Jutro znowu będzie sessya deputacyi Rzeszy. — Hrabia *Goerz* dziś przyjechał. — Król Duński mianował swym ministrem Bar: *Dieden*. Nauczyciel *Eggers* jest konsyliarzem. — Mamy pewne wiadomości, że *Buonaparte* dziś z *Paryża* z powrotem do *Rastadt* wyjechał.

Z Strazburga 15 Grudnia.

Główna kwatara armii naszej Niemieckiej wkrótce przeniesiona będzie z *Offenburg* do *Alzey*, a z tamtąd do *Moguncyi*. D. 20. t. m. woyska nasze do tej fortecy wniędą, miało to wprawdzie dziś

nastąpić, lecz odłożonym zostało z przyczyny, że *Austryacy* nie mogli tak prętko swojej artylleryi i magazynow wyprowadzić.

Kościół nasz Katedralny jest zamknięty, służyć jedynie będzie do obchodu uroczystego dekadow i innych świąt narodowych.

Z Frankfortu 17 Grudnia.

Francuzi zajęli uście *Menu* przy *Moguncyi* tak dalece, że ta forteca z wszystkich stron jest teraz opasana.

Z Lizbony 22 Listopada.

Zapewniają, że garnizon naszej flocy składający się teraz z 4. regimentow piechoty, gma jeszcze wkrótce ma być wzmocniony. Mniemamy, że przyczyna tego jest: że gdy zamiana ratyfikacyow traktatu pokoju z *Paryża* przesłana zostanie, w ten czas *Admirał Jervis* wezwany będzie do opuszczenia naszego portu i zamkow, w których *Anglicy* stoją. — Teraz znajduje się tu 5 liniowych okrętow i 2 fregat *Angielskich*, reszta flotty w okolice *Cadix* popłynęła. — *Anglicy* osadziwszy tutejszy arsenał swoim woyskiem, używają go jak się im tylko podoba. — Miał tu także wielki magazyn potrzeb okrętowych i żywności. — Wielu mniemają, że tu zawsze 6 liniowych okrętow mieć, naprawiać i opatrywać będą w żywność, gdyż wiadomo, że stosownie do traktatu pokoju, więcej się ich razem znajdować nie może.

Obwieszczenie.

Obwieszcza się Publiczność niniejszym pismem dla iey przestrogi i wiadomości, iż począwszy od pierwszego Stycznia roku przyzłego, moneta miedziana Polska przez Urzędy Podatku Celnego i Konsumcyjnego Prus Południowych i Nowo-wschodnich przyjmowana, więcej akceptowaną nie będzie. Aby zaś Publiczności, która jeszcze w takową miedzianą monetę jest może opatrzona, otworzyć drogę do pozbycia się iey nadal: zaczym wydane zostało rozrządzenie, iż w *Poznaniu* tameczna główna solna *Kasza*; w *Toruniu* także tamtejsza główna solna *Kasza*; w *Warszawie* tameczny kantor kompanii handlowey *Morskiej* pod imieniem; *Brockmana* i *Söhlee*; takową miedzianą monetę franco sobie przesyłać się mającą przyjmować i po 30. *Reistalerow* w srebrney zdawkowej drobney monecie za *cetnar* *Berlińskiej* wagi płacić i zakupywać będzie, Każdy zatym w tej okoliczności interessowany ma się pilnować i przestrzegać przepisow niniejszego rozrządzenia. w *Warszawie* d. 15. *Grudnia* 1797. roku.

J. K. Mci Pruls Południowych *Woienna Ekon: Kamera.*

Gdy Fabryka nowej Budowli przy tutejszym więzieniu Prochownia zwany przedsięwzięść się mająca, sposobem Antreprzyzy akkordowaną bydź ma, i w tym celu termin licytacji na dzień 15. Lutego roku przyszłego został oznaczony: Zaczyn czyni się o tym wiadomo publiczności, aby mający chęć podjąć się takowej Fabryki, na dniu wspomnianym z rana o godzinie 10. w domu kolegium Kameralnego znajdowali się; ofertę swoją do Protokołu podali, z zapewnieniem, iż z najmniej żądającym akkord takowej Fabryki uczynionym będzie. Z resztą tak warunki rzeczzonego akkordu, iako i plan do tej budowli mogą bydź przeyrzane u JP Böhthke Konsyliarza Woienno Ekonomicznego i Budowniczego. Dan w Warszawie d. 20. Xbris 1797. — J. K. Mci Prusł Południowych Woienna Ekon: Kamera.

Die 49. Ziehung der Königl: Preussisch: Süd-Preussische Zahlen Lotterie. Zum Besten der Invaliden, Witwen, Versorgungs-, Schulen, und Armen-Anstalten, ist geschehen in Warschau in Gegenwart der Königl: General Lotterie Administrations Commissarien Mittwoch den 27. December 1797. früh um 9. Uhr. — Herausgezogene Nummern sind:

18. 39. 35. 41. 19.

Die 50. Ziehung ist Donnerstag den 4. Januar 1797. Früh um 9. Uhr. — Die Einfätze werden bei allen in Warschau und Prag ange-stellten Lotterie Einnehmern bis Dienstag den 2. Januar morgens, im Haupt Einnahme Comptoir zu Warschau aber bis Abends vor der Ziehung angenommen.

Die 51. Ziehung bleibt auf den 15. Januar.

In den Königl: Haupt Einnahme Comptoir zu Warschau sind auch Loose zur Königl: Berliner Clafen Lotterie zu haben.

49. Ciągnięcie Króla J. Pruskiego Prus-Południowych Loteryi Liczbowej. Na rzecz Inwalidow, Wdow, i Szkoł, tudzież na wsparcie Szpitalow urządzone, działo się w Warszawie w przytomności Kommissarzow Generalney Administracyi Loteryi Królewskiej we Szrodę dnia 27. Grudnia 1797. rano o godzinie 9. — Wyciągnięone Numera są:

18. 39. 35. 41. 19.

50. Ciągnięcie będzie we Czwartek d. 4. Stycznia 1797. rano o godzime 9tey. — Stawki u wszystkich Kolektorow, w Warszawie i na Pradze tylko do Wtorku d. 2. Stycznia rano, a w Kantorze Generalnym w Warszawie aż do wieczora przed ciągnięciem przyiętemi będą.

51 Ciągnięcie będzie d. 15. Stycznia.

W Królewskim Kantorze Generalnym w Warszawie; można też dostać Loose na Królewską Berlińską Loteryą Klafsową.

Obwieszczenie.

Na dniu 9tym t. m. w mieście koń zbiegły z chomontem na karku złapany został. Zatem właściciel tego konia wzywa się niniejszym obwieszczeniem, aby się do odebrania onego podpioseney Direkcyi Policyi zgłosił i tamże się legitymował. Datt w Warszawie dnia 18. Grudnia 1797. — J. K. Mci Pruskiey Dyrekcyi Policyi. v. Schimmelfennig.

D O N I E S I E N I A.

Podaie się do wiadomości, iż w Kamięnicy Szpitalney S. Ducha przy bramie Nowomiejskiej pod Nrem 167. stojący, pomieszkania najszyj 2gm Piętrze, gdzie się dotąd Sady mieyskie odprawowały, całkiem albo też częściami do najęcia są, i zaraz lub od Wielkiej Nocy wprowadzić się do nich można. Zyczący sobie nająć wspomniane pomieszkania, mogą się do JPana Platha Radyi iako Prowizora tegoż Szpitalu udać i kontrakt z nim zawrzeć. Dan w Warszawie dnia 19. Grudnia 1797. roku. — Prezydent Dyrektor Radyi i Afselsorwie Magistratu.

Dwa domy ieden na ulicy Zyzney przy faworach pod Nrem 2011. drugi przy ulicy Marzalkowskiej pod Nrem 1379. są do sprzedania każdego czasu. Ktoby sobie zyczyl nabyć na sie udać do Murgrabiego w domu przy ulicy Marzalkowskiej Nro 1379. tam odbierze zupełną rezbłucyą.

Przeswietney publiczności głównego rezydencyjonalnego Miasta J. K. Mci Prusk: Warszawy i wszystkim dystryktom w nowych południowych Prusach donosi się, iż kalendarze Polskie i Niemieckie w rozmaitych gatunkach, od wielu lat zwyczajne na rok 1798. dostać można kalendarz dokładny Gospodarski in 4. zł: 1. gr: 8. — Kalendarz ścienny z odchodzącymi i przychodzącymi Pocztami zł: Galender in 4. fl: 1. gr: 8. — Kalendarz ścienny z odchodzącymi i przychodzącymi Pocztami zł: 1. Comptoir Kalender gr: 8. Kalendarzyk kieszonkowy z zagadkami i anekdotami w ordynaryney oprawie zł: 1. gr: 15. w dobrej oprawie zł: 2. gr: 15. Kalendarz polityczny w ordynaryney oprawie zł: 2. gr: 15. Michał Gröll.

Biletow wizytowych z papieru Velin i w innych gatunkach, Papieru Velin pocztowego Angielskiego, iako też grubszego dostać można w Fabryce Kart J. A. Willinka na długiej ulicy.

